

Ik vind het belangrijk om vreemde ogen te laten kijken

Tekst Fredie van Dijk, Foto's Theo Janssen

Het liefste is hij tussen de Blondes te vinden. Als 'klein menneke' al bij opa en oma op de boerderij bij de Blonde d'Aquitaines aan de Vresselseweg in St. Oedenrode. Inmiddels heeft Martijn van den Berkmortel (23) een eigen veestapel in de buurt van de plek waar hij het liefste naar toe ging.

Thuis op het ouderlijk bedrijf in St Oedenrode zijn het de varkens waarmee de kost wordt verdiend. Een gesloten bedrijf met 1100 zeugen op vijf locaties binnen één straat waaronder ook de gespeende biggen en de vleesvarkens en een boerderij-beleving "Bij Kato". Het gezin bestaat verder uit Marcel en Doreen van den Berkmortel en broer en zus van Martijn, Rick (17) en Kirsten (15). De Blondeveestapel bestaat op dit moment uit 18 dieren.

Overname

Opa Harrie Dekkers importeerde eind jaren tachtig de eerste Blondes vanuit Frankrijk. Het was de tijd dat er veel vraag was naar deze dieren uit het moederland. "Ze bleven dan ook niet zo heel lang op het bedrijf," vertelt de zojuist even aangeschoven oma Riek Dekkers. "Harrie hield van handel." Pas later werd er serieuze fokkerij bedreven door Dekkers en bleven de betere dieren. De jonge Martijn was ieder vrij moment van school bij de koeien om te voeren en voor andere klussen. In

2016 veranderde er met het plotseling overlijden van opa Harrie veel. De gezamenlijke hobby van opa Harrie, ome Johan en Martijn werd nu op een kleinere schaal voortgezet. Samen met de onverbiddelijke inzet van oma. Geleidelijk aan kwamen er al eens enkele dieren naar de thuislocatie van Martijn waar in één van de gebouwen een goed werkbaar huisvesting was gecreëerd. Ruime strohokken op een vlakke vloer en voorzien van degelijke voerhekken. In december 2020 werden er, na selectie, zo'n 20 dieren financieel overgenomen door Martijn en werd met de stalnaam Berkhout Blondes een eigen veestapel een feit. Martijn: "Ik heb ze uiteindelijk geselecteerd op kwaliteit, kleur en karakter. Met de witte dieren wilde ik niet verder."

Na het afronden van zijn studie bedrijfskunde en agribusiness aan de HAS in Den Bosch vorig jaar moet de tijd verdeeld worden tussen enerzijds de eigen Blondes en het zeugenbedrijf van Berkhout Varkens en de baan als voeradviseur voor klanten van MijnVoer. MijnVoer is een platform voor varkens-

en rundveehouders waar ze bedrijfseigen voersamenstellingen van meerdere voerfabrikanten kunnen betrekken. Martijn zorgt mede als onafhankelijk varkensadviseur voor deze bedrijfs-eigen voersamenstellingen.

Fokkerij

De basis van de overgebleven veestapel van opa Harrie Dekkers bestond uit origine die terug gaat op de fokstieren Orion en Theodule. Martijn: "Vooral Guappa van 't Spank (stalnaam van opa Dekkers) heeft het erg goed gedaan. Zij is een kleindochter van Orion via de stier Bas." Bas is gefokt bij Frans en Stefan Schoone in Leende uit een Impair-dochter. Guappa is een sterke koe met weinig trammelant en ingeschreven met AV88. De koe heeft een dochter op het bedrijf met de naam Luana van 't Spank v.Gericault. Luana kreeg van de stamboekinspecteur 89 voor algemeen voorkomen met een score van 91 voor haar beenwerk. "Echt zo'n koe die niet kapot te krijgen is en ze vreet als een dijkwerker," vertelt Martijn enthousiast. De koe heeft nu eindelijk een vaarskalf, van Louis genaamd Tuana. Ik denk wel dat Guappa beter fokt als dochter Luana. Er zijn best veel stieren geboren uit Luana en in de lijn zit best wat pit dus de stieren worden dan vaak ook niet voor de fokkerij verkocht. Martijn: "Als ik het karakter niet vertrouwd verkoop ik ze niet voor de fokkerij."

Voor van den Berkmortel is het doel in de fokkerij het 'complete plaatje' aan het dier zoals hij zelf zegt. Belangrijk hierin is een goed kruis, strakke rug en uitstraling. Het dier moet in balans zijn. Een sterk dier. Uiteindelijk streven is een top-fokkerij en hierin kan de lijn van Luana al een mooie rol spelen. Ook bij het gebruik van fokstieren wordt zorgvuldig te werk gegaan. Martijn: "Op dit moment gebruik ik Largo en Louis en dan voornamelijk voor de pinken. Bij de koeien wordt een fokstier in de koppel ingezet. Dat is toch wat gemakkelijker in de combinatie met werk en brengt veel homogeniteit. Voor de selectie van KI stieren ben ik lang opzoek geweest naar waardevolle informatie maar ik heb een Franse website gevonden waar ik van geteste stieren uitgebreide gegevens kan vinden. Vooral hoe de gespeende kalveren scoren op de verschillende exterieur onderdelen. (Idèle.fr, red.) Dit combineer ik vervolgens met de bovenbalk van mijn ingeschreven dieren om de juiste combinatie te maken."

De fokstier die nu bij de koeien loopt is Orage. Een Frans fokproduct geboren bij Antoine Metais en als jonge stier gekocht door Johan Schilder uit Hoogwoud. Vader Gornica is een zoon van Ronald en zijn moeder is Dienne, een volle zus van de bekende Carmen v.Rubio. Orage is als jonge stier ingeschreven met AV89 en werd door de Franse jury op de laatst gehouden NVM vorig jaar uitgeroepen tot kampioen bij de oudere stieren. Martijn: "Het is een super makke stier die normale geboortes geeft. Ik gebruik hem niet op de pinken. Hij heeft vooral fijnheid, een goed kruis, lange strakke rug maar kon iets meer ontwikkeld zijn."

Zijn voorganger was de sterk ontwikkelde Lupicor. Gefokt door Ed en Marjan Neerinx uit Garfield. De dochter van Aurora v.Orion en Barbes die Nederland mede vertegenwoordigde op Euroblond in Sedan. Lupicor is een zoon van Evian. Een strakke rug was zijn handelsmerk. "Zelf had hij zeer matig beenwerk maar gelukkig niet altijd zijn nakomelingen, vertelt Martijn. Ook de aankoop van Lupicor was bijzonder voor mij.

Luana van 't Spank v.Gericault

Berkhout Paola v.Lupicor

Orage v.Gornica

Berkhout Romy v.Lupicor

Bent u ook een liefhebber van vleesvee?

VeeteeltVlees is het vakblad voor de Nederlandse en Vlaamse vleesveehouder. Met VeeteeltVlees blijft u op de hoogte van de ontwikkelingen in de sector door het lezen van achtergrondverhalen, interviews en bedrijfsreportages.

Daarnaast biedt VeeteeltVlees nog veel meer, zoals verslagen van themabijeenkomsten, keuringen en dierreportages. Bovendien leest u in ieder nummer een aantal verhalen over een bepaald thema.

VeeteeltVlees verschijnt 12 x per jaar.

Bel voor een abonnement:

Afdeling Klantenservice,
in Nederland: 088-00 24 440, in België: 078-15 44 44.

LUTKE VELDHUIS B.V.

inkoop van Blonde d'Aquitaine

VOOR ONZE MESTERS ZOEKEN WIJ:

- LUXE BLONDE STIERTJES (ZOWEL ZUIGERS ALS AFGEWEND)
- MAGERE BLONDE KOEIEN
- OUDERE BLONDE (DEK)STIEREN VOOR DE MESTERIJ

VOOR DE FOKKERIJ ZOEKEN WIJ

- GEHELE BLONDE VEESTAPELS

WEESLERVELDWEG 31
7597 LJ SAASVELD
WWW.VITWENTE.NL

RENÉ ZANDBELT
TEL. 06-54260950
R.ZANDBELT@VITWENTE.NL

GERARD VAN KOOLWIJK
TEL. 06-51330035
G.VANKOOLWIJK@VITWENTE.NL

Opa had hem als zogend kalf bij Garfield al besproken bij de familie Neerincx voor de toekomst. Helaas mocht opa het niet meer meemaken dat het stiertje naar St. Oedenrode kwam. Eén van zijn nakomelingen is Berkhout Paola, mijn ideaalbeeld in de fokkerij. Ze is vorig jaar als vaars ingeschreven met AV89. Een perfect kruis, strakke rug en veel fijnheid." Theodule-zoon Gericault heeft het meest zijn stempel gedrukt op de veestapel vindt Martijn. "Deze stier heeft ons zomaar 10cm schofthoogte opgeleverd met behoud van kwaliteit. Opa heeft hem als jong stiertje gekocht van zijn fokker Hans de Haas uit Monnickendam." De Haas heeft de moeder van Gericault, Veronika (Obelixe x Heritier) destijds in 2005 op één van de excursies met de busreis naar Frankrijk gekocht. De aankoop van Gericault was wel weer bijzonder. Op dat moment oogde de stier mager en daar moest je een beetje doorheen kijken. Opa Harrie was overtuigd van de kwaliteiten van de stier en kocht hem wel ondanks de twijfels van vriend en collegafokker Frans de Louw die was meegereisd. Zijn kalveren werden vlot tot normaal geboren. Op de Nationale in 2014 in Mariënheem werd Gericault aangewezen als de stier met de beste slachteigenschappen. Op dat moment was er ook interesse vanuit België voor de stier. Daar is hij één seizoen later dan ook naartoe verhuisd. De Belgische koper vond hem beter als zijn vader Theodule voegt de trotse jonge fokker toe. Gericault heeft met zijn titel 'beste slachteigenschappen' wel het een en ander waar gemaakt. Zijn karkasgewicht was 1127kg met een levend gewicht van 1700kg. Hiermee nog steeds een record in Europa bij de Blondes.

"Voor de supermarkt moet alles op het schaalte passen..."

Interesse

Om tot een topfokkerij te komen worden veel kanalen aangeboord om aan gegevens te komen. Ook zijn eigen dieren laat Martijn aan een kritische blik onderwerpen. Martijn vertelt hierover: "Ieder jaar komt de stamboekinspecteur om de vaarzen in te schrijven en mogelijke dieren bekijken voor een herhaalde keuring. Met de scores kan ik zien waaraan er gewerkt moet worden in de fokkerij en ik probeer er dan ook met de stierkeuze rekening mee te houden. Jaarlijkse deelname aan de nationale keuring met enkele dieren gebeurt ook. Ik vind het belangrijk om 'vreemde ogen' te laten kijken. Dan weet je het beste waar je staat met je dieren."

De interesse voor de fokkerij is ook binnen het Blonde d'Aquitaine stamboek niet onopgemerkt gebleven. Inmiddels heeft Martijn zitting in de fokadviescommissie van het stamboek. "Het stamboekbestuur zocht naar verjonging in de FAC, fokadviescommissie. Ik vind het leuk om dingen te organiseren en vooral vanuit de keuringen een netwerk op te bouwen. Ik vind het belangrijk om stamboekleden te betrekken bij de ontwikkelingen daarom heb ik mede de enquête rondom het COT vorm gegeven en uitgezet. Persoonlijk ben ik fan van de massieve dieren met behoud van elegantie en uitstraling, minder van het extreem bespiede (richting dikbiltype). Afkalfgemak is het allerbelangrijkste. Het probleem is dat de vakslager verdwijnt en voor de supermarkt moet alles op het schaalte passen. Met alle gevolgen van dien."

Een ander onderwerp waar Martijn zich mee bezig houdt is Blond Youth. Een groepje van jonge Blondeliefhebbers die elkaar kent van de sociale media. Het is goed om elkaar 'in het echt te ontmoeten' en zo meer onderling contact maken vindt Martijn. Nog niet zo lang geleden zijn we als groep te gast geweest bij de familie Neerincx in Elst. Een geslaagde dag waar we van de stamboekinspecteur uitleg kregen over het beoordelen van de Blondes en daarna zelf aan de slag gingen met het scoringsformulier. Dat levert leuke discussies op. Als afsluiter een gezellige barbecue.

Afzet

De afzet van de dieren is in handen van de jonge fokker zelf. Wat niet voor de fokkerij wordt afgezet gaat naar klanten via vleespakketten. De vleespakketten van 10kg lopen bij Berkhout Blondes het beste. Alles wat niet direct vers wordt verkocht wordt ingevroren en daarna aan de man gebracht.

"Ik heb een simpel rantsoen van ruwvoer voor de fokkoeien en alleen voor het jongvee brok met voldoende eiwit." Bij het afmesten wordt extra mais gevoerd en daarbij een geschikte brok. Mais wordt hiervoor aangekocht in balen. Ook een eventuele broutard welke niet geschikt is voor de fokkerij mest Martijn zelf af. "Ik ga geen broutard voor 1200 euro verkopen. Als ik verwacht dat deze me 's winters in de weg staat dan laat ik hem castreren dan ben ik er flexibel mee."

Ook over de toekomst heeft Martijn van den Berkmortel nagedacht. Het zou mooi zijn om de Blondes uit te breiden mocht er voldoende afzet blijven. Voorlopig is er echter nog genoeg werk aan de winkel met een baan als voeradviseur, de avonden en in het weekend werkzaamheden thuis en de inzet voor het Blonde d'Aquitaine stamboek.

